

smo se v vsaki malenkostni točki zedinili sami, (saj kolikor sre, toliko želji!) in sedaj: glej jo, dozidano, še surovo stavbo! Kak veličasten prizor! Kaj pa se le bo, ko bode v vsem svojem mladem licu, oblečena po naj-novejši šegi, stala pred nami, kar pričakujemo za drugo leto. Onoj sta vihrali raz dozidanega doma zastavi. Pa-sarski pomočniki bi ju bili radi požgali, pa si niso prav upali, ker straža ni spala. Zato pa se je razletelo neko okno na hiši g. dr. Sernca in porosil hišo g. M. Vošnjaka črn dež, kar vse ni nič novega v nemško omikanem Celju. — Četjo dobi svoje glediško društvo. Ali se spleča? Sicer pa, ako pogledamo po gledališču, sta raz-ven vojašine skoraj dve tretjini Slovencev v njem! Kdaj dobimo svoje gledališče? Veste kdaj? Drugo leto v Na-rodnem domu. Med tem pa diletanje — vaje!

Od Sv. Trojice v Halozah. (Trgatev; sola.) Trgatev je skoro končana. S strahom in upom smo je pričakovali. Hvala Bogu, da se je dobro obnesla. Izvzemsi ušive gorice, pridelali smo veliko več, mnogi pa dvakrat toliko kot lani. In dobra kapljica bode, saj drugače ne more biti. Vreme je bilo najugodnejše. Ne verujte tistim trgovecem in krčmarjem, ki iz gole dobičkarije trdijo na-sprotno, samo da bi vino po ceni kupili, pa drago pro-dajali! Ali ko se veselimo letošnjega pridelka, gledamo s strahom v bodočnost. Trsna uš se vedno dalje širi in ni ga več skoraj vinograda v naši fari, ki ne bi bil okužen. Čez par let, bojimo se, bodo lepe naše gorice uničene. In v teh žalostnih časih zahteva — čudimo se — šolska oblast, da bi v šoli pri Novi Cerkvi ustano-vili še četrty razred! (Razven te trirazrednice imamo v naši fari še dvorazrednico pri Sv. Duhu.) Občine so sicer prosile, naj se namesto 4. razreda vpelje poldnevni poduk. Bodo-li zgorej ugodili naši utemeljeni prošnji, ne vemo, pa prosimo jih močno zato.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. V torek se je spet sešel državni zbor. Ministerski predsednik, grof Badeni, je prečital v po-slanski in gosposki zbornici vspeh nove vlade. Državni zbor ima dognati državni proračun, pogodbo z Ogersko, potem volilno in davčno preosnovno in civilnopravni red. Voditeljica nove vlade je pravičnost. — Grof Badeni in finančni minister Bilinski sta bila v soboto in nedeljo v Budapešti, da sta se domenila z ogersko vlado, kdaj in kako se naj vrši pogodba med Avstrijo in Ogersko. — Včeraj in danes je v Št. Hipolitu katoliški shod.

Gornje Avstrijsko. Ono nedeljo je katol. ljudsko društvo praznovalo v Lincu 25letnico svojega obstanka. Po cerkvenem opravilu so na shodu govorili društveni predsednik, dr. Ebenhoch, škof Doppelbauer in dr. Lieber z Nemškega.

Česko. V petek je došel v Prago cesarjev brat, nadvojvoda Karol Ludovik, ter si je ogledal narodo-pisno razstavo. — V nedeljo je prenehalo izjemno stanje v Pragi. Nad dve leti je ta mora tlačila Čehe. — Ob novem letu začne izhajati vladni list »Pražske Noviny«.

Štajarsko. V nedeljo je prisegel cesarju novi cesarski namestnik, markiz Bacquém, in danes, dne 24. okt., je došel v Gradec. Ako ne bode naših pravič-nih in povsem skromnih zahtev oviral, ključemo mu tudi Slovenci iz dna duše: »Dobro došel, Bog živi!« — Celih 16 udov ljubenske trgovske zbornice je oni dan izvolilo Kupelwieserja državnim poslancem.

Koroško. Na večih shodih se je kmečko ljud-stvo izreklo za usmiljenke v celovski bolnišnici, ven-

dar je zato deželni odbor gluh, in te dni je razpisalo bolnišnično ravnateljstvo službe postrežnic, ki za 10 let že dobijo »penzijo«. Dežela pa plačaj in molči! — V Prevaljah so pri občinskih volitvah zmagali liberalci, gotovo letos zadnjikrat.

Kranjsko. Prevzvišeni knezoškofo ljubljanski so izdali za duhovnike novodilo glede na deželnozborske volitve. — »Narodni dom« v Ljubljani je že toliko do-delan, da so se vanj preselili »Sokol«, »Dramatično društvo« in čitalnica. — Obe nemški ljudski šoli v Ljubljani sta prenapolnjeni — seveda slovenskih otrok. Proč z nemškutarstvom!

Primorsko. Namesto grofa Fr. Coroninija so mesta izvolila državnim poslancem kneza Hohenloha, hudega nasprotnika Slovencev in hlapca Rotšildovega. — Deželnemu odboru isterskemu se je dostavila ce-sarska naredba, s katero se razveljavi sklep isterskega deželnega zbora, s katerim so Lahoni hoteli izbaciti hrvaško-slovenski jezik iz deželnega zbora.

Ogersko. Židovski rabinci so se izrekli zoper mešani civilni zakon. Kristjan bo torej moral prestopiti k židovski veri, ako bo se hotel civilno poročiti z ži-dinjo. Ta prestop k židovski veri do zdaj ni bil dovoljen, ker krščen človek ostane vedno kristjan. Toda v pone-deljek se je v gosposki zbornici sprejela postava, ki tak prestop dovoli, in sprejela se je tudi postava o brez-verstvu. S tem je zmaga židov in framasonov popolna.

Vnanje države.

Rim. Papež Leon XIII. so te dni odgovorili av-strijskim škofom, ki so jim bili poslali udanosno iz-javo o 20. septembru. — Dne 19. okt. je došlo v večno mesto 150 avstrijskih romarjev. Te dni se poklonijo sv. očetu. — Dne 21. okt. je bil pri papežu ruski veliki knez Konstantin s svojo sestro.

Francosko. Pred tednom so začeli pobirati od kongregacij ali duhovnih družb dedinski davek. Dozdaj so ta davek plačevali kongregacije po smrti svojih udov, vsled nove postave pa ga morajo plačati v določenih letnih zneskih, kar duhovne družbe posebno hudo za-dene. — V Carmauxu so steklarji pred par tedni osta-vili delo ali začeli štrajkati. Zdaj tem štrajkajočim skoro vsi Francozi pošljajo denar.

Angleško. V Norwichu je bil te dni zbor an-gleške cerkve. Prišlo je nad 6000 udeležencev. Razgo-varjali so se o pismu, v katerem papež Leon XIII. An-gležane vabijo v naročje katoliške cerkve. O zedinjenju se na tem zboru sicer še nič ni sklenilo, ali že to je veliko vredno, da se Angležani zanimajo za papeževo misel.

Nemško. Nedavno je neki delavec ubil tovarnarja, ker ga je odpustil iz službe. Vsled tega se cesar Viljem obrača v nekem oklicu do nemškega naroda, naj sterc socijalizem. — Oni dan so odkrili v Alzaciji pri Wörthu spomenik cesarju Frideriku. Cesar Viljem je pri tem malo Francoze podražil z besedami, da hočejo Nemci Alzacijo in Lotaringijo braniti zoper vsakega sovražnika.

Rumunsko. Naši sosede Rumunci so dobili novo ministerstvo in sicer liberalno. Ministerski pred-sednik je Sturdza. Ali bode novo ministerstvo Avstriji sovražno ali ne, tega zdaj ne vemo, pa tudi tega ne, kako dolgo bo imelo državne vajati v rokah, ker nima večine v poslanski zbornici.

Turško. Nedolžna kri Armencev in pa strogo postopanje angleškega, francoskega in ruskega zastop-nika v Carigradu sta pripomogli, da je sultan obljubil, da se uvedejo nekatere preosnove v Armeniji. V ta na-men se sestavi komisija iz mohamedancev in kristijanov, ki bode preosnove izvedla. Če le ta komisija ne bode preveč počasna!

Azija. Na Koreji, zaradi katere je bila vojska med Kitajci in Japonci, so umorili oni dan kraljico in postavili novo vlado, ki je sestavljena iz japonskih privržencev. Da bi Japonci dobili Korejo popolnoma v svoje roke, tega Rusi gotovo ne bodo dopustili. Mogoče, da se v kratkem zaradi Koreje Rusi in Japonci spoprimejo.

Za poduk in kratek čas.

Slovenci na narodopisni razstavi v zlati Pragi.

IV.

Še nekaj moramo omeniti in to je poslopje malo, podobno kapelici. Plačam 10 krajcarjev in vstopim. Ah! glej, napis ti kaže »Valaška Madonna«. Kaj je to? To je velika slika ali prav za prav so tri slike, predočujoče Betlehem, od slovitega Adolfa Libšerja, spominjajoč nas božične narodne pesmi »Pasli ovce Valaši, na betlémské Salasi«. Na srednji sliki je Marija z Jezuškom, katerega molijo pastirci. Marija je oblečena kakor valaške žene, pred njo klečijo pastirci v belih kožuhih, obuti v opanke; ne daleč od njih vidiš mlekarso posodo. Na levi strani Marija z Jožefom, na desni nad pastirji, kateri bedijo pri svojih ovcah v noči, prikazal se jim je angelj, ki plava v jutrnji megleni zarji, da jim naznani rojstvo. Zares lepa slika, vredna, da si jo človek pogleda.

Na razstavi tudi vidiš podobe, ki predočujejo narodno nošo in narodne šege. Tam v eni hiši sedé predice; kramljaje sučejo kolovrate, vse oblečene v narodno nošo, snažno in lepo. Tu je vse židane volje in prazno oblečeno. In kako tudi ne bi, saj so — svatje. Ženin, lepo oblečen, ima za klobukom s širokimi kraji »pušelj«, kakor kako omelo, in nevesta je vsa v vencih in trakah ter lahko stopa v »nabiksanih« škornjih z dolgimi golenicami in visokimi petami. Zopet na drugi strani vidiš, kako prideta dva v svate. Stari, najbrž oče z velikim dežnikom pod pazduho, stopa naprej, se spoštljivo odkrije in svojo spregovori. Mati nevestina ima precej opraviti, oče pa se modro drži, kakor bi ga pod nosom bril, med tem ko dekle skrivaj tu in tam pogleda na ženina, — prihodnjega moža. In to je bilo vse tako živo predočeno, da če si kedaj kaj takega bral ali slišal, zdelo se ti je, da se res vse pred teboj godi.

Na razstavi je bila tudi neka »mašina«, okoli katere se je v navadnem času vse zbiralo. Kaj je neki? Pristopiva bliže! Glej — klobase delajo in še kako? Tu ti je djal pri enem koncu celi kos mesa v »mašino« in pri drugem koncu so kar iz nje letele kuhane klobasice, katere so si ljudje kupovali in jedli!

Vredno pogledati je bilo tudi staro Prago, sešeno zaradi starih rečij, ki si jih tamkaj videl, kakor orožje in sprave iz husitskih vojsk. Tedaj so se ljudje drugače »tolkli«, ko zdaj seveda. Imeli so železne cepce, s katerimi so gotovo vsakega v tla pobili, kogar so zadeli. Da so v razstavi točili za dober denar izvrstno samo češko pivo in vino, je samo ob sebi razumno. In tudi tu si videl povsod, kako je po čeških pivarnah in krčmah življenje, kamor si vstopil. Si zahteval navadnega piva, ni ti bilo treba dosti šteti, pa si se pohladil in okrepečal, in se ti ni bilo treba bati, da bi te glava bolela ali te celo »grizlo«, kakor prè po pivu, ki nam ga naši »dobri« (?) Nemci prodajajo za trdo prisluženi slovenski denar. To je ravno lepo pri Čehih, da vse imajo svoje. Denar pri domačih ostane, pri nas Slovencih pa le tisto kaj velja, kar nam ptujec ukvasi. Ne tako! Glejmo, da bomo povsod le domačine, Slovence podpirali, če kaj kupujemo. In naši Slovenci tudi naj gledajo, da bodo imeli zmirom najboljše blago in naj tudi

ne zahtevajo pri blagu nekoliko za svojo narodnost! To mimogredé povem, prejemem grem iz Prage v Novo-ves, o kateri prihodnjic nekaj povem.

Smešnica. A.: »Kako pa je kaj z vašimi bolnimi očmi?« — B.: »Jaz ne vem, pa zdravnik mi pravi, da zdaj že bolje vidim«.

Razne stvari.

(Cesarjev dar.) Za zgradbo novega šolskega poslopja pri Sv. Lenartu v Slov. goricah so svetli cesar iz zasebne blagajnice darovali 300 gld.

(Pomiloščenje.) Svetli cesar so o bivanju v Zagrebu pomilostili 61 kaznjencev iz Hrvaške in Slavonije. Dvema na smrt obsojenima so kazni znižali na 15 let, drugih 59 pa je bilo takoj izpuščenih.

(Častno občanstvo.) Občina Višnja ves je izvolila poslanca gg. dr. Lavoslava Gregorčeca in M. Vošnjaka ter župana Jožefa Lipuša za častne občane.

(Zahvala.) Družba sv. Cirila in Metoda in Mohorjeva družba sta darovali lepo število knjig šolski knjižnici pri Sv. Janžu na Vinski gori, za kar se tamšnji šolski svet dostojno zahvaljuje.

(Družba sv. Mohorja) je že začela razpošiljati letošnje knjige, s katerimi bode lahko vsak popolnoma zadovoljen, kajti knjige so res krasne. Vsak ud jih dobi šestero in sicer: »Zgodbe sv. pisma«. II. snopič; molitvenik: »Sv. Jožef«; »Umna živinoreja«. II. knjiga; »Naše škodljive rastline«. IV. snopič; »Pod lipo«. Knjiga za mladino in koledar za l. 1896. Mohorjani naše škofije dobijo knjige v štirih ali petih tednih.

(Marenberg in »nemški šulverein«.) Marenberžani bojda dobijo 14.000 gold. od nemškega šulvereina za zidanje nove sole, kjer hočejo zadnjega Slovenca pohrustati. Judeževi groši nemškega šulvereina se večini Marenberžanov prav dobro podajo! Sploh pa Marenberg ni več avstrijski trg, kajti v občinskem zastopu ima odlično mesto podoba Bismarka, da, Marenberg — pruski Mrhovec!

(Strahovit vihar) je bil v shodni Sibiriji oni teden in napravil velikansko škodo. Podrl je vse hiše v štirih vaseh. Več sto ljudij je bilo ubitih, posebno otrok, katere je veter kar odnašal.

(Odbor akad. tehn. društva »Triglav«.) za zimski tečaj se je sestavil sledeče: Predsednik: Tekavčič Josip, cand. iur.; podpredsednik: Goričar Josip, cand. med.; tajnik: Peitler Fran, stud. iur.; blagajnik: Hrovatin Henrik, stud. tehn.; knjižničar: Wester Josip, stud. phil.; gospodar: Špindler Mart., stud. iur.; odbor. nam. Pregl Maks, cand. med.; revizorja: Verstovšek Karol, stud. phil., in Frlan Josip, cand. med.

(Začetek zime ka-li?) Okoli Irdninga na gornjem Štajarskem niso že samo planine, ampak tudi doline belo odejo dobile; te dni je vedno snežilo. Pred snegom pa je naš poročevalec videl na graščini Trautenfels na planem jagode cvesti.

(Trgatev okoli Ptuj.) Kakovost mošta je letos izvrstna. Vino bode boljše od lanskega. Dozdaj mošt prodajajo liter po 18 do 24 kr.

(Nesreča.) Dne 17. okt. večer je ponesrečil g. Franc Štauler, nadučitelj na Dolu pri Hrastniku. Padel je z visocega mosta rudarske železnice blizu g. Rücklna, ter se ubil. Bil je vrl učitelj, dober kristjan in narodnjak. Bodi mu Bog milostljiv sodnik!

(Vinska letina v Žitalah.) Trta je ondi letos srednje obrodila; sicer pa bode prav dobra vinska kapljica. Mošt se prodaja po 16 do 20 kr. liter.